

דף סז.

ח"מ סימן שנג סעיף א

עין משפט א.

א. נשתנתה הגנבה ביד הגנב כגון שגנב טלה ונעשה איל או עגל ונעשה שור הרי זה קנאו בשינוי השם^ט ואין מחזיר אלא דמיה ומשלם כמו שהיתה שוה בעת הגניבה^י, וכן כל שינוי כיוצא שאינו חוזר לברייתו^כ, אבל בשינוי החוזר אינו קונה אפי' מדרבנן.

ח"מ סימן שם סעיף ה

ה. ז. נשתנתה הגזילה אע"פ שלא נתיאשו הבעלים א"צ להחזיר אלא דמיה כמו שהיתה שוה בעת הגזילה^ל, והוא שלא יהיה שינוי החוזר לברייתו, אבל גזל עצים ודבקים במסמרים ועשה מהם תיבה אין זה שינוי, שהרי אפשר לפרקם וחוזרים לוחות כשהיו^מ.
גזל עפר ועשאה לבנה^נ לא קנה, שאם ידוק הלבנה תחזור עפר.
גזל לשון של מתכת ועשאו מטבע^ס לא קנה שאם יתיך המטבע תחזור לשון מתכת.

ט. מימרא דר' אלעאי בב"ק ס"ה ע"ב. ומהרש"ל בפ' מרובה שם תמה על טלה ונעשה איל שאין זה שינוי השם דאיל בן יומו קרוי איל, וכתב הש"ך בס"ק א' ליישב דבכל מקום הולכין אחר לשון בני אדם אפי' לקולא, והרי עינינו רואות שאין קוראין לו איל כשהוא בן יומו או שור ע"ש.

י. גם הכפל משלם כשעת הגניבה בשינוי בטלה ונעשה איל, אבל ביוקרא וזולא יתבאר בסי' שנ"ד. סמ"ע ס"ק א'.

כ. מימרא דרב פפא האי מאן דגזל נסכא שם בדף צ"ו ע"ב.

ל. ממשנה פ"ט דב"ק דף צ"ג ע"ב.

מ. רמב"ם בפ"ב מגזילה הלכה י' כאוקימתא דרב אשי שם בב"ק צ"ג ע"ב.

נ. מימרא דרב פפא שם צ"ו ע"ב. ודעת הרשב"א דוקא יבשה בחמה אבל אם עשאה ככבשן דא"א לכותשן לעפר דק כמו שהיה קנה, אבל בדרישה כתב דמלשון הטור משמע אפי' שרפן בכבשן לא קנה כיון שהעפר אין זה דבר חשוב אין קפידה אף כשלא הוחזר לגמרי דק כמו שהיה. סמ"ע ס"ק י'.

ס. ואם עשאו כלי כסף יש פלוגתא דלהתוס' ס"ל דקנה ולהרשב"א לא קנה, וכתב בש"ך דלא קנה דהוא שינוי החוזר לברייתו וקימ"ל דלא קנה. והתוס' כתבו דבריהם לדעה דשינוי החוזר לברייתו הוי שינוי.

עין משפט ב.

יו"ד סימן רא מעיף לד.לו

נ. אין הכלי חשוב לפסול המים שבו משום מים שאובין א"כ הוא ראוי לקבל קודם שקבע אותו בקרקע ^ע וצריך שיתמלא לדעת ^פ ואז פוסל בין אם הוא כלי גדול שמחזיק מ' סאה בין אם הוא כלי קטן ביותר, ואפי' הם כלי גללים ^צ כלי אבנים או כלי חרס.

נז. צינור שאין לו ד' שפות אינו נחשב לכלי ^ק וא"כ ראוי להביא על ידו מים למקוה, אבל אם חקק בו גומא קטנה קודם ^ר שקבע אותו בקרקע אם הצינור הוא של עץ ^ש אפי' אין הגומא מחזקת אלא כל שהוא נעשה כל הצינור ע"י גומא זו לכלי וכל המים שעוברין עליו חשובין שאובין, ואם הצינור של חרס אין החקיקה פוסלת אותו אלא א"כ מחזיקה רביעית ^ח.

נד. נפלו צרורות או עפר בגומא אין זה סתימה לבטלו מתורת קבלה ^א אלא א"כ יהיו מהודקים בתוכה.

ע. והגם שקבע אותו בקרקע כיון שירדה עליו תורת כלי בתלוש אפי' שקבעו אח"כ בקרקע נחשב כלי ואף שבסעיף מ"ח נפסק דאם קבעו בקרקע ירדה ממנו תורת טומאה אבל לענין שאובין תלוי הדבר אם המים שאובין בכלי.

מ"מ אם הכלי מתחילה נעשה ע"מ לחברו בקרקע י"א דאינו פוסל גם משום מים שאובין אבל בח"ס סי' קצ"ח אות י"ג ועוד כתבו דעושה המים לשאובין.

פ. ממשנה ב' פ"ב דמקואות. והיינו שיתמלא לצרכיו אבל לא צריך שימלא אותו על דעת לשופכו למקוה, כ"כ הפרישה.

צ. אף שלענין טומאה אין שם כלי עליו מ"מ פוסל לענין שאובין. ט"ז.

ק. ממשנה ג' פ"ד דמקואות וכפי' הרא"ש שם.

והיינו בשל עץ אף דפשוטי כלי עץ מקבלים טומאה מדרבנן לא חשיב הוייתו ע"י טומאה כמו שנתבאר בסעיף ל"ה אבל בצינור מתכת הואיל ופשוטי מתכת מקבלים טומאה מן התורה אין להביא בהם מים למקוה כמבואר בסעיף מ"ח אלא א"כ קבעו בקרקע.

ר. כתב הש"ך דאין להקשות דאפי' הם שאובין יוכשרו מכח המשכה כבסעיף מ"ד. ותירץ דהמשכה של שאובין אינה כשרה אלא כשיש במקוה רוב מים כשרים, ע"ש בס"ק ע"ז, או כיון שהצינור הוא כלי הרי הם באים למקוה מן הכלי שלא בהמשכה, נה"כ.

ש. פי' שראוי לחקוק בו יותר הוי כאילו חקק כבר משא"כ בשל חרס. ט"ז ס"ק מ"ד.

ת. שם במשנה וכת"ק.

א. שם במשנה.

לז. נה. סילון שהוא צר מכאן ומכאן ורחב באמצע אינו חשוב קבלה ^ב לפסול בו המקוה.

הגה: לכן מותר לעשות מקואות ע"י צינורות וסילונות של עץ שמביאין מים מן הנהר או ממעיין אל המקוה וה"ה צינורות של הגגות ולא היישינן שמא נהיה בהם גומא מכח לחלוחית ומקבלים דלא נקראים מקבלים אף אם היה בהם גומא כיון שלא עשאו ע"י אדם בכוונה ^ג.

הגה: אם המים באים לצינור ע"י כלים הקבועים בגלגל והם נקובים ^ד באופן שלא נקראים כלים מותר לטבול בהם אם יש מ' סאה במקוה, אבל אם אין במקוה מ' סאה אין לטבול במקוה משום דלא הוי חיבור ^ה עי"ז.

לז. נו. רעפים שמכסין בהם הגגות אע"פ שיש בהם חורים וגומות אינן פוסלין המקוה ^ו לפי שלא נעשו לקבל בהם.

- ב. שם במשנה ומפרש שם מכיון שלא נעשה לקבלה, אבל אם חקק בתוכו ע"מ שיקבל הצרורות לתוכו שעוברים במים הוי עשוי לקבלה. ש"ך ס"ק ע"ט.
- ג. עיין פ"ת ס"ק כ"ד דעיקר הטעם כיון שנעשת הגומא אחרי שקבעו.
- ד. ככונס משקה אבל לדעת הרמ"א בסעיף ז' בעינן נקב כשפופרת הנוד וכן בסעיף מ' ואז לא נחשבים לכלי. ש"ך ס"ק פ'. אבל כתב הש"ך דאם יש נקב כשה"נ א"כ יוכשר מדין חיבור.
- ה. ב"י בסוף סימן זה ודלא כהרוקח, והטעם דניצוק לא הוי חיבור ע"י קילוח זה וא"כ אף שיש בכלים נקב כשפופרת הנוד לא הוי חיבור מצד ניצוק.
- ו. כ"כ הרשב"א בשער המים בסוף ת"ה.